

POLICY REPORT

Düzenleyici Etki Analizi (2)

- ... DEA'in faydaları
- ... DEA tanıtım ve uygulamasına ilişkin Makedonya'nın gelişimi üzerine genel açıklama
- ... Makedonya'da DEA süreci, gidilecek uzun bir yol...

Analytica'nın Düzenleyici Etki Analizi hakkındaki raporu, Makedonya'daki DEA gelişmeleri üzerine odaklanıp, genel DEA süreci hakkında daha açık bir resim sunmayı amaçlar. Rapor DEA'in tarihini, tüm dünyada gelişen tanıtımını inceler ve ağırlıklı olarak DEA tanıtımı ve Makedonya otoritelerinin karşılaştığı uygulama zorlukları üzerine yoğunlaşır. Geç kalınmış da olsa Makedonya otoritelerinin DEA'in gerçek yasal sistem hazırlamadaki rolü ve öneminin gitgide daha çok farkına varmalarının gerekliliğini belirtir...

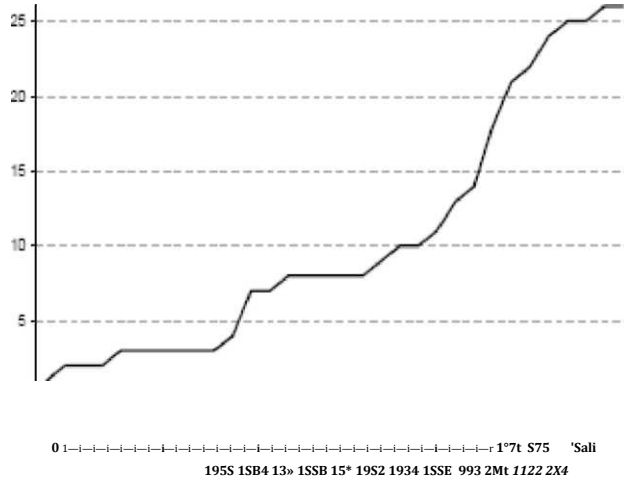
Giriş

Günümüz ve çağımızda, devletler, büyük miktarlarda düzenlemeyle karşılaştıklarında sorulması gereken esas soru, düzenlemenin özel muamele ve önem içerip içermediğidir. Politik aktörlerin rolü, düzenlemenin etkili ve verimli düzenleme kriterlerini yerine getirdiğinden emin olmayı ve ilgili parti ve daha geniş olarak vatandaşların üzerinde olumlu etki oluşturmasını garantilemeyi kapsar. Diğer bir deyişle, siyasi etkiler öngörmek için Düzenleyici Etki Analizi (DEA) gibi mekanizmalar uygulamada olmalıdır.

Günümüz ve çağımızda, devletler büyük miktarda düzenlemeyle karşılaştıklarında düzenlemeye zorunlu olarak özel muamele ve önem verilmesi gerektiği kuşku götürmez. Politik aktörlerin rolü, düzenlemenin etkili ve verimli düzenleme kriterlerini yerine getirdiğinden emin olmayı ve ilgili parti ve daha geniş olarak vatandaşların üzerinde olumlu etki oluşturmasını garantilemeyi kapsar. Diğer bir deyişle, siyasi etkiler öngörmek için Düzenleyici Etki Analizi (DEA) gibi mekanizmalar uygulamada olmalıdır.

Dünyanın daha gelişmiş ülkeleri (OECD ülkeleri, ABD, Avusturalya) yeni ve mevcut siyasetler için on yıllardır düzenli olarak DEA'e başvurumaktadırlar. DEA 1974'te ilk defa tanıtılmasından beri, tartışılmaz bir popülerlik kaydetmiş, yukarıda sözü geçen ülkelerin politika oluşturma süreçlerinde kurucu unsur olmuştur. Buna ek olarak, başarılı bir DEA tanıtımı için ayrıntılı bir plan olmamasına rağmen, bu ülkelerin deneyimleri daha az gelişmiş ülkelerde DEA tanıtım ve uygulaması için uygulama kılavuzu olarak etkili bir biçimde hizmet etmektedir. Bu yüzden DEA'in kamu düzenini geliştirmedeki etkisinin hiçbir zaman, şimdiki kadar yüksek olmadığı kolayca söylenebilir.

DEA'in 1974-2005 döneminde OECD ülkelerindeki artan popülaritesi (1)

DEA'in önemini belirttikten sonra, daha geniş bir DEA tanımıyla devam etmek, sıradaki en mantıksal adımdır. İlk olarak, DEA öncelikle kural yapıcılar tarafından mevcut olan veya teklif edilen kuralların sosyal, ekonomik ve çevresel yönler üzerindeki etkisini tahmin etme ve değerlendirme niyetiyle kullanılan bir araç olarak görülmektedir. İkinci olarak, DEA düzenleyici sistematik bir faaliyettir ve politika oluşturma süreci için vekil olarak düşünülemez. Daha ziyade,

süreçle tamamen bütünleşmiş olmalı ve politika ile ilgili tartışmalara olumlu katkıda bulunmalıdır. Bu tanımın uygulanabilirliğine DEA’de birleşmiş, pay sahiplerinin tüm politika oluşturma sürecinde aktif rol oynamasını sağlayan **halkın katılımı ögesi** yardımıyla ulaşılabilir. Son olarak, DEA’in alanının, biçiminin, içeriğinin ve rolünün her ülke için özelliklere bağlı olarak çeşitlilik gösterdiğini belirtmek önemlidir. Bu yüzden DEA’in duruma göre ayrı ayrı uygulanması gereklidir.

(1).....

Analytica’nın Düzenleyici Etki Analizi hakkındaki raporu, Makedonya’daki DEA gelişmeleri üzerine odaklanan genel DEA süreci hakkında daha açık bir resim sunmayı amaçlar. Rapor DEA’in tarihini, tüm dünyada gelişen tanıtımını inceler ve ağırlıklı olarak DEA tanıtımı ve Makedonya otoritelerinin karşılaştığı uygulama zorlukları üzerine yoğunlaşır. Geç kalınmış da olsa Makedonya otoritelerinin DEA’in gerçek yasal sistem hazırlamadaki rolü ve öneminin gitgide daha çok farkına varmalarının gerekliliğini belirtir.

DEA’nın tanıtımı ve özellikle tam uygulanması, gerekli siyasi irade ve gerçek bir çaba gerektirir. Fakat, az gelişmiş ülkelerde bile yüzeysel de olsa, DEA’i tanıtmak için siyasi irade olduğunu belirtmek önemlidir. Bu yüzden, DEA’in önemi ve yararlarının farkında olmayan çok az ülke vardır. İkincisine tüm dünyada DEA ile ilgili projeleri uygulayan uluslararası organizasyonlar ve şirketler yardımıyla erişilmiştir. DEA sürecinin karışıklığı ve pek çok ülkede, özellikle de az gelişmişlerde, yetenekli ve tecrübeli ulusal işgücü eksikliği nedeniyle bu organizasyonlar tarafından önerilen pilot projeler önemlidir.

Yukarıda belirtildiği gibi, pay sahiplerinin danışma sürecinin önemi (iş dünyası, sivil toplum) DEA uygulaması sürecinde hiçbir durumda küçümsenmemelidir. Pay sahiplerinin büyük kısmının doğrudan ve aktif olarak danışma sürecinde yer almasını sağlamak kuralları nasıl etkili ve üretici paydaş-bilge yapma konusunda tecrübe ve deneyimlerini paylaşma ve belirtme fırsatı sağlar. Bunun yanı sıra, pay sahipleri muhtemel olanlar kadar mevcut düzenler için de DEA’i başlatmak için yerleştirilmelidir.

Fakat DEA uygulaması karışık bir süreçtir ve bu yüzden bunu tanıtmaya karar veren ülkeler pek çok zorlukla karşılaşır. DEA uygulaması için uygun, yetenekli eleman eksikliği; kamu kurumları ve

sivil toplum içindeki DEA hakkında düşük farkındalık; ve DEA'in tanıtımı için siyasi elitler tarafından belli seviye zıtlık ve şüphecilik, DEA tanıtımı sırasında ülkelerin karşılaştığı pek çok zorluktan sadece birkaçıdır. Mantıklı olarak bu zorluklar daha da belirgin bir şekilde gelişmekte olan ülkelerde bulunmaktadır.

DEA'in bugüne kadarki en pratik durumlarına bağlı olarak, küçük farklılıklara rağmen, DEA'i tanıtırken standartlaştırılmış bir yapı ve atılacak adımlar vardır. Kısacası DEA tanıtım, yapı ve prosedürü aşağıdaki gibidir:

- Sorun düzenlemenin bir kural tarafından tanımlanması
- Düzenleme seçeneklerinin tanımlanması; masrafların, yararların ve diğer etkilerin ayrıntılı değerlendirilmesi
- Çeşitli paydalarda görüşme
- Kontrol mekanizmalarıyla birlikte politika tasarımı(2)

DEA'in faydaları

DEA kuralları, yüksek kaliteli düzenleme ile, varsayılanlar tarafından etkilenen paydalar sağlayarak etkili ve verimli yapmak için kullanılan bir politika aracı olarak tanımlanır. Bu yüzden, bu tanıma bağlı olarak DEA'in tanıtımından ve doğru uygulamasından kaynaklanan fayda ve avantajlar kolayca çıkarılabilir. Kısacası, DEA'in en güçlü noktaları aşağıdakileri kapsar:

- Düzenleyici seçenekleri inceleme ve bir bütün olarak toplum için en uygununu seçme
- Düzenin üreteceği etkiler üzerine açık kanıtlar sağlama
- Şeffaflık ve açıklığı geliştirme amacıyla geniş halkı danışmalara yönlendirme
- Devlet sorumluluğunu arttırmada doğrudan dahil olma

Buna ilaveten, DEA ulusal ekonomik büyümede, devletin kalite ve şeffaflığında, destekleme verimliliği ve genel kamu hizmetinin etkinliğinde önemli faydalar yaratır (ekonomik varlığın engelleri olarak görülen tüm idari ve düzenleyici sorumlulukları tanımlayarak). Ekonomik etkiler temelde iç ticaret ve rekabetçilik, yatırımlar, iş dünyası üzerindeki idari yük, kamu yönetimi üzerine mali çıkarımlar, araştırma ve yenilik ve makroekonomik çevreyi içerir.

---

(2) başarılı DEA tanıtımı üzerine OECD kılavuzu

Diğer yandan sosyal etkiler şunları kapsar: İş, iş gücüyle ilgili standartlar ve haklar, sosyal içerme ve özel grupların korunması, cinsiyet eşitliği, eşit muamele ve haklar, ayırım yapmama, kamu sağlık ve güvenliği, kültür...(3)

DEA tanıtım ve uygulamasına ilişkin Makedonya'nın gelişimi üzerine genel açıklama

---

Makedonya otoriteleri, geç kalınmış da olsa, gerçek yasal sistem hazırlamada DEA'in rolü ve öneminin farkına varmaktadır. Sözde "düzenleyici enflasyon" (4), düzenlemenin yetersizliği ve uluslararası organizasyonların sürekli tavsiyeleri, şüphesiz uzun zamandır beklenen değişime yönlendirmede öne çıkan faktörlerdir. Ek olarak DEA'in siyasetçilerin siyasi görüşmelerine gittikçe artarak dahil olduğunu, ülkede bu terimin artan popülaritesini, açıkça gösterdiği gerçeğini belirtmek önemlidir.

Makedonya'daki DEA 2006 yılında yapılan geniş kapsamlı düzenleyici reformun bir parçasıdır. Hala yürürlükte olan bu süreç iki evrede uygulanır. Düzenleyici Giyotin ilk evrede yer alırken, DEA ikinci evrede meydana gelir. Daha somut olarak DEA Devletle iş birliği içinde yürütülen **AB Entegrasyonu için İdari Kapasiteler Yaratma, Global Fırsatlar için Fon – Birleşmiş Avrupa (GOFRE)** projesinin bir bölümüdür.(5) Stratejik planlama ile birlikte ilk birleşen **AB'ye Katılım Süreci için Destek Olarak Kamu Yönetim Reformunun** altında yer almaktadır.(6) Üsküp'teki BK elçiliğinin Makedon otoritelerine DEA'in tanıtım ve uygulanmasında, yardım konusunda odaklandığını belirtmek önemlidir. Yani, Makedonya'daki BK elçisi ve Ekonomik İlişkiler Yardımcı Başkanı Vladimir Pesevski, Makedonya'daki gelişen düzenlemeyi destekleyecek olan DEA için yeni bir kılavuz geliştirmiştir.(7)

---

(3) DEA Kılavuzu, Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti, Üsküp, 2009.

(4) çok büyük miktarda kurallarla karşılaşan ülkeler için OECD tarafından kullanılan bir terim

(5) <http://sep.gov.mk/Default.aspx?ContentID=75>, 2 Ekim 2009

(6) <http://sep.gov.mk/Default.aspx?ContentID=138>, 2 Ekim 2009

(7) <http://ukinmacedonia.fco.gov.uk/en/newsroom/?view=news&id020938520>,

27 Kasım 2009

Makedonya'daki DEA politika oluşturma sürecinde şimdiden ana görüş oldu. Bu Haziran 2009'da başlayan tüm bakanlıkların yeni kanunlar teklif etme süreçlerinde DEA kullanmalarının zorunlu hale gelmesiyle başladı. Tekliflerle birlikte mali etki değerlendirmesi ve AB direktifleriyle ulusal yasamanın bağdaştırılmasının değerlendirilmesini vermekle de yükümlüdürler. Kurallar tarafından etkilenen tüm pay sahiplerinin yeni düzenlemeyi tanımlamak için gerekli olan ek bilgiyi sağlayacakları da vurgulanmıştır.

DEA için yasal çerçeve değişiklikleri ve değişiklik içtüzüğü Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Operasyon Prosedürü için kurallar ile Şubat ve Mart 2008'de kabul edilmiştir: DEA Metodolojisi ve DEA modellerinin biçim ve içeriği için Karar verme.(8) Makedonya'daki standart DEA modeline göre aşağıdaki etkiler dikkate alınır:

- Ulusal rekabet edilebilirlik üzerine etki
- Sosyal açıdan dışlanmış gruplar üzerine etki
- Cinsiyet meseleleri ve eşitlik üzerine etki
- Çevre üzerine etki
- Pazar ekonomi prensipleri üzerine etki
- Vatandaşların hakları üzerine etki (9)

Makedonya'daki DEA Metodolojisi DEA uygulamasını aşağıdaki metodolojilere bağlı olarak ön görür:

- **Başlangıç DEA:** kural tarafından düzenlenecek olan problemlere karar verme, amaçlanan sonuçları elde etme için hedefleri ve mevcut seçenekleri tanımlama, teklif edilen her seçenek için etkilerin ayrıntılı betimlemesi, tercih edilen seçeneği seçme metodu ve "sessizlik onaylamadır" kuralının uygulanması için olanak değerlendirmesi amacıyla uygulanır. Tanımlanan her seçenek için, tüm masraflar, yararlar, ekonomi üzerindeki etki ve riskler, çevre ve tüm toplum araştırılır. DEA'in bu türü zorunlu prosedürle onaylanması gereken kanunlar hariç tüm siyasi teklifler için uygulanır. Başarılı bir başlangıç DEA hazırlığı için yasa teklif eden bakanlık arasında güçlü ve etkili bir düzenleme için, Genel Sekreterlik ve pay sahipleri çok önemlidir

---

(8) Avrupa Birliği Mevzuatının kabul edilmesi için Ulusal Program

(9) DEA modeli

- **Genişletilmiş DEA:** sadece önemli teklifler için uygulanan daha detaylı bir metodolojidir ve şu analizleri içerir: Ekonomik etki Analizi; Sosyal Etki Analizi; Çevresel Etki Analizi. Rekabet, pazar açıklığı, iş verme, üretkenlik, yenilik, yatırım ve teklif edilen düzenlemeden etkilenen insan sayısı gibi faktörler belli kurallar için genişletilmiş DEA'in uygulanıp uygulanmayacağına karar vermede önemli rol oynarlar.(10) Başlangıç DEA'inde olduğu gibi, genişletilmiş DEA de zorunlu prosedürle onaylanması gereken kanunlar hariç tüm siyasi teklifler için uygulanır. Genişletilmiş DEA'in amacı yeni yasa tarafından üretilen potansiyel etkilerin detaylı analizini almak, maksimuma çıkarılmış şeffaflık ve tüm pay sahipleriyle geniş danışmanlık elde etmek ve danışmanlık yoluyla muhtemel yasanın uygulama ve tanıtımının siyasi ve etik yönleri üzerine daha geniş anlayış sağlamaktır.

Genişletilmiş DEA hazırlığı aşağıdaki kriterlere bağlıdır:

- Teklif çevresel etkilerin yanı sıra önemli ekonomik ve sosyal etkilere sebep oluyor mu?
- Teklifin genel uygulama masrafları 600 milyon Makedon dinarını geçiyor mu?(11)

Genişletilmiş DEA hazırlama prosedürü başlangıç DEA'ine benzerdir. Ancak fark, düzenleme içeren kaynaklar, değerlendirme süresi ve düzenlemenin yapılacağı yaklaşım soruşturmasında yatmaktadır.

Makedonya vatandaşları için DEA uygulaması sorgulanamaz değerdedir. **Yasalar tarafından üretilen gerçek etkiler üzerine tam ve ayrıntılı bir analiz; şeffaflık ve danışmalar (bakanlıklar arasında iç; ve tüm pay sahipleri arasında dış)** gibi faydalar yaratmaya meyillidir. Şeffaflık ve danışmalar üzerine beklenen olumlu etki "perde arkasında", örneğin ilgili dinleyicilerle uygun danışmalar olmadan, kanunlar onaylama ve teklif etme uygulamasını nihayet sonlandırmak için bir fırsat olarak görülmektedir. Fakat bu kademedeki DEA'in şeffaflık ve danışma üzerinde etkisini içeren herhangi bir sonuç teklif etmek için erkendir. DEA uygulamasında zaman ve deneyim açık değerlendirme ulaşılmadan önce gereklidir.

Fakat, DEA'in başlangıcından beri ülke genellikle DEA'i tanıtmayı amaçlayan her ülkenin yolunda duran standart problem ve zorluklarla karşılaşmaktadır. En genel zorluklar şüphesiz DEA'i tanıtmak için gerekli yetenekleri olan kalifiye elemanların eksikliği ve DEA konusunda sivil toplum ve kamu kuruluşlarındaki düşük farkındalıktır.

---

10 <http://www.oecd.org/dataoecd/12/50/38706266.pdf>, 24 Eylül 2009

11 DEA metodolojisi, Makedonya Cumhuriyetinin Resmi Gazetesi, No: 66, 2009

Bu yüzden başarılı DEA tanıtım ve uygulaması elde etmek için Makedonya'daki sürecin uluslararası organizasyonlar ve DEA konusunda uzmanlaşmış uzmanlarda iş birliği içinde geçmesi çok önemlidir.

DEA uygulaması için geliştirilmiş enstitüsel kapasite çok çaba gerektiren diğer bir durumdur. Bu sebepten hükümet DEA sürecinde ana ayarlayıcı rol oynayan Ekonomi Politikaları ve Düzenleyici Reformları için Sektör olarak adlandırılan bir sektör kurmayı seçmiştir. Her bakanlığın bir DEA birimi kurmayı amaçladığına inanılmaktadır. DEA uygulama sorumluluğu bakanlıklarda Vekil Bakan veya Devlet Bakanına aitken bakanlıktaki en az iki memur uygulama seviyesinde görevlendirilecektir. Bu sektördeki tüm memurlar onlara başarılı DEA uygulaması için gerekli yetenek ve bilgiyi sağlamak için çeşitli eğitimlerden geçmeye başlamışlardır.

Makedonya'da DEA süreci, gidilecek uzun bir yol...

Makedonya'daki DEA'in mevcut statüsünün daha açık resminin yerinde sonuçlarımızı sunmak kolaydır. Rapor DEA'in tarihini, tüm dünyada gelişen tanıtımını incelemiş ve ağırlıklı olarak Makedonya'daki DEA tanıtım ve uygulaması üzerine yoğunlaşmıştır.

Raporun sonuçlarına bağlı olarak, Makedonya'daki DEA gelişiminin ilerleme hızı beklentileri arttırmıştır. 2006dan beri DEA'in ilk tanıtımı ile popülaritesinin sürekli artması politika yapma süreci ile bütünleşmesiyle sonuçlanmıştır.

Genel sonuç Makedonya'daki DEA sürecinin daha çok yol alması gerektiğidir. Önemli başarılar kaydedilmiş olmasına rağmen önemli zorluklar da hala aşılmayı beklemektedir. Fakat Makedonya'daki otoriteler için genel tavsiye aşağıda kısaca belirtilen OECD ülkelerinde(12) en iyi uygulanan tanımlanmış grubu dikkate almaları olacaktır:

- **Politik destek ve DEA'e bağlılığı maksimuma çıkarmak:** DEA uygulamasını en yüksek siyasi seviyeye çıkarma başarılı DEA uygulaması için önemli bir ön koşuldur. Otoritelerin DEA uygulamasına karşı direnme veya karşıtlık göstermemesini sağlamakla ilgilidir. DEA'i tüm teklif edilen yasalar için hazırlamakla yükümlü kılınan bakanlıklar için yasal koşullar DEA uygulama sürecinin başarılı kuşatması için gerçek temeldir. Mevcut mekanizmalar tüm bakanlıklardaki DEA bilincini arttırmak için yerleştirilmelidir. Bu yüzden onlar DEA'in önemini tamamen anlayacak ve herhangi bir direnme göstermeden DEA hazırlamak için gönüllülük göstereceklerdir.
- **DEA program elementleri için dikkatli sorumluluk dağıtımı:** Düzenleyiciler DEA uygulama sürecinde lider rolü üstlenecek olan kuruluşlar atamalıdır. Politika doğası ve özelliklerine bağlı olarak tek veya daha fazla konu içerebilir. Fakat bu politikanın etkili uygulanmasını sağlamak için etkili ayarlama sistemi kurulmasını gerektirir.
- **DEA uygulama takımı için eğitimler ve kapasite geliştirme:** Önceden belirtildiği gibi yüksek kalifiyeli DEA'i uygulamak için gerekli yetenekli elemanların olmaması Makedonya'daki otoriteler için güçlü bir zorluktur. Fakat DEA uygulamasında uluslararası uzmanların katılımı özel değerlendirmeyi hak eder.

(12) OECD (1997), Düzenleyici Etki Analizi: OECD Ülkelerindeki en iyi uygulama, Paris

Bir yandan, hükümetin kararlı olduğu ve süreci uygun biçimde gerçekleştirmek istediği açıkça görülüyorken diğer bir yandan da devletin DEA hikâyesini başarıyla sonuçlandırması için kendi başına gerekli kapasiteye sahip olmadığını dolaylı yoldan doğruluyor. DEA uygulamasında görevli olan takımın profesyonelleşmesi için düzenlenen eğitimler önemli olumlu adımlardır fakat daha çok profesyonelleşme, sürecin ön sırasında olmak zorundadır.

- **Başarılı bilgi toplama stratejilerini tanıtmak:** Toplanan bilgi bazen çok karışık süreçtir. Bu durum kuruluşların şeffaf ve vatandaşlara açık olmadığı ülkelerde daha belirgindir. Politikanın toplumun değişik yönleri üzerindeki muhtemel etkisinin tahmini büyük ölçüde yasallaştırma seviyesine ve güvenilir bilgiye bağlı olacaktır. Güvenilir bilgi eksikliği DEA'nın genel uygulama sürecinde kesinlikle karışıklığa neden olacaktır.
- **DEA çabaları hedeflemesi:** politika yapıcılar toplum üzerinde en büyük etkiye sahip olması beklenen teklifleri tanımlamalıdır. Bu tarz kanıta bağlı olarak uygun hedefleme ve DEA önceliklendirme çabaları gösterilmelidir.
- **DEA'ı politika yapma sürecine mümkün olan en erken kademede birleştirmek:** başarılı DEA uygulamasının ana prensiplerinden biri DEA sürecini tüm politika yapma süreciyle tamamlamaktır. Ek olarak DEA'ı politika yapma sürecinin vekili olarak değerlendirmenin ölümcül bir hata olduğu kesin olarak vurgulanır.
- **Politika yapma sürecinde halkın dahil olmasını kolaylaştırmak için sonuçların iletişimi:** tüm ilgili partileri farklı politik seçenekler hakkında bilgi sahibi yapacak olan iletişim mekanizmalarının kurulması kesinlikle politikayı anlama ve destek konusunda yardımcı olur.
- **Pay sahipleri ve daha geniş halk katılımı:** tüm politika yapma sürecinde aktif olarak katılmak için Makedonya'da dinleyicileri önleme meselesi son zamanlarda çok gündeme gelen bir konudur. Bu da şeffaflık ve halk danışmasının acil gelişme gerektiren konular olduğunun açık kanıtıdır. Kanunlar onaylanmadan önce geçici halk tartışmaları düzenli olanlarıyla değiştirilirken daha geniş çapta pay sahibi katılımı sağlanmalıdır.
- **DEA'ı mevcut düzenlerle birlikte yenilerine de uygulama:** Makedonya'daki otoritelerin genel bakışı DEA'nın yeni düzene uygulanması gereken bir araç olduğu şeklindedir. Ek olarak, Makedonya'daki DEA metodolojisi DEA'nın eski düzenin uygulanabilir olup olmadığını belirtmez.

Bu yüzden, eğer bu sabit nokta dikkate alınırsa bu durumun Metodolojiyle bütünleşmesi acil bir öncelik olmalıdır.

POLICY REPORT

Kamu Politika Analizi ve Yönetim Programı

“Düzenleyici Etki Analizi (2)”

Agim Selami, *Programın Araştırma Yoldaşı*
aselami@analyticamk.org

Contact

Adress:

*Dame Gruev
No: 7-8/3
1000 Skopje, Macedonia*

Tel: 00389 (0)2 3121 948

Fax: 00389 (0)2 3121 948

E-mail: info@analyticamk.org